

KOMISJONI RAKENDUSOTSUS (EL) 2022/1297,**22. juuli 2022,****Ameerika Ühendriikide pädevate asutuste adekvaatsuse kohta kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2006/43/EÜ***(teatavaks tehtud numbri C(2022) 5113 all)***(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. mai 2006. aasta direktiivi 2006/43/EÜ, mis käsitleb raamatupidamise aastaaruannete ja konsolideeritud aruannete kohustuslikku auditit ning millega muudetakse nõukogu direktiive 78/660/EMÜ ja 83/349/EMÜ ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 84/253/EMÜ, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 47 lõike 3 esimest lõiku,

ning arvestades järgmist:

- (1) Komisjoni rakendusotsuse (EL) 2016/1156 ⁽²⁾ kohaselt on komisjon seisukohal, et Ameerika Ühendriikide pädevad asutused – nimelt Väärtpaberibörsil Noteeritud Äriühingute Raamatupidamise Järelevalve Nõukogu (Public Company Accounting Oversight Board) ning Väärtpaberite ja Börsitehingute Komisjon (Securities and Exchange Commission) – vastavad nõuetele, mis on adekvaatsed direktiivi 2006/43/EÜ artikli 47 lõike 1 punkti c tähenduses. Kõnealuse rakendusotsuse kohaldamine lõpeb 31. juulil 2022. Selleks et anda Ameerika Ühendriikide pädevatele asutustele üle vannutatud audiitorite või audiitorühingute käes olevad auditi tööpaberid või muud dokumendid ja kontrolli- või uurimisaranded, tuleb niisiis kindlaks teha, kas need asutused vastavad jätkuvalt adekvaatseks tunnistatud nõuetele.
- (2) Kontrolltoimingute või uurimise elluviimise korral ei tohiks vannutatud audiitoritel või audiitorühingutel olla lubatud anda juurdepääsu auditi tööpaberitele või muudele dokumentidele või nende üleandmine Ameerika Ühendriikide pädevatele asutustele muudel kui nendel tingimustel, mis on sätestatud direktiivi 2006/43/EÜ artiklis 47.
- (3) Liikmesriigid peavad tagama, et direktiivi 2006/43/EÜ artikli 47 lõike 1 punktiga d nõutud töökorraldus vannutatud audiitorite või audiitorühingute käes olevate auditi tööpaberite või muude dokumentide ja kontrolli- või uurimisarannete üleandmiseks nende pädevate asutuste ja Ameerika Ühendriikide pädevate asutuste vahel, lepitakse kokku vastastikkuse põhimõttel ning et see hõlmab meetmeid, et kaitsta nimetatud dokumentides sisalduvaid ametisaladusi ja olulist äriteavet, mis on seotud auditeeritavate äriühingute, sealhulgas nende tööstus- ja intellektuaalomandiga, või kõnealuseid äriühinguid auditeerinud vannutatud audiitorite ja audiitorühingutega.
- (4) Kui vannutatud audiitorite või audiitorühingute käes olevate auditi tööpaberite või muude dokumentide ja kontrolli- või uurimisarannete üleandmine Ameerika Ühendriikide pädevale asutusele hõlmab isikuandmete edastamist, on niisugune edastamine seaduslik ainult juhul, kui see vastab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2016/679 ⁽³⁾ sätestatud andmete rahvusvahelise edastamise nõuetele. Direktiivi 2006/43/EÜ artikli 47 lõike 1 punkti e kohaselt peavad liikmesriigid tagama, et isikuandmete edastamine nende pädevate asutuste ja Ameerika Ühendriikide pädevate asutuste vahel oleks kooskõlas kõigi kohaldatavate andmekaitsepõhimõtete ja -eeskirjadega, eelkõige määruse (EL) 2016/679 V peatüki sätetega. Liikmesriigid peaksid tagama, et isikuandmete edastamiseks on

⁽¹⁾ ELT L 157, 9.6.2006, lk 87.

⁽²⁾ Komisjoni 14. juuli 2016. aasta rakendusotsus (EL) 2016/1156 Ameerika Ühendriikide pädevate asutuste adekvaatsuse kohta kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2006/43/EÜ (ELT L 190, 15.7.2016, lk 83).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 4.5.2016, lk 1).

ette nähtud asjakohased kaitsemeetmed vastavalt kõnealuse määruse artiklile 46. Lisaks peaksid liikmesriigid tagama, et Ameerika Ühendriikide pädevad asutused ei avalikusta edastatud dokumentides sisalduvaid isikuandmeid ilma asjaomaste liikmesriikide pädevate asutuste eelneva nõusolekuta.

- (5) Liikmesriigid võivad nõustuda sellega, et nende pädevad asutused teevad kontrollid ühiselt Ameerika Ühendriikide pädevate asutustega, kui seda on vaja tõhusa järelevalve tagamiseks. Liikmesriigid võivad lubada, et koostöö Ameerika Ühendriikide pädevate asutustega toimub ühiskontrollidena või selliste vaatlejate töö kaudu, kellel ei ole kontrolli- või uurimisvolitusi ega juurdepääsu vannutatud audiitorite või audiitorühingute käes olevatele auditeerimise tööpaberitele või muudele dokumentidele või kontrolli- või uurimisaruannetele. Selline koostöö peab alati toimuma direktiivi 2006/43/EÜ artikli 47 lõikes 2 sätestatud tingimustel, eelkõige seoses vajadusega austada suveräänsust, konfidentsiaalsust ja vastastikkuse põhimõtet. Kõik ühiskontrollid, mida liikmesriikide pädevad asutused ning Ameerika Ühendriikide pädevad asutused direktiivi 2006/43/EÜ artikli 47 kohaselt liidus teevad, toimuvad asjaomase liikmesriigi pädeva asutuse juhtimisel.
- (6) Vastavalt Ameerika Ühendriikide seadusele „Sarbanes-Oxley Act of 2002“⁽⁴⁾ on Väärtpaberibörsil Noteeritud Äriühingute Raamatupidamise Järelevalve Nõukogul audiitorite ja audiitorühingute avaliku järelevalve, välise kvaliteeditagamise, uurimise ja karistuste kehtestamise pädevus. Väärtpaberibörsil Noteeritud Äriühingute Raamatupidamise Järelevalve Nõukogu rakendab piisavaid kaitsemeetmeid, millega keelata oma praegustel ja endistel töötajatel avalikustada konfidentsiaalset teavet mis tahes kolmandale isikule või asutusele ning karistada sellise avalikustamise eest. Vastavalt Ameerika Ühendriikide õigusnormidele võib Väärtpaberibörsil Noteeritud Äriühingute Raamatupidamise Järelevalve Nõukogu anda liikmesriikide pädevatele asutustele üle dokumendid, mis on samaväärsed direktiivi 2006/43/EÜ artikli 47 lõikes 1 osutatud dokumentidega. Sellest lähtuvalt vastab Väärtpaberibörsil Noteeritud Äriühingute Raamatupidamise Järelevalve Nõukogu endiselt nõuetele, mis tuleks tunnistada direktiivi 2006/43/EÜ artikli 47 lõike 1 punkti c kohaldamisel adekvaatseks.
- (7) Vastavalt Ameerika Ühendriikide seadusele „Sarbanes-Oxley Act of 2002“ on Väärtpaberite ja Börsitehingute Komisjonil järelevalve- ja täitevvolitused Väärtpaberibörsil Noteeritud Äriühingute Raamatupidamise Järelevalve Nõukogu suhtes. Väärtpaberite ja Börsitehingute Komisjonil on pädevus uurida audiitoreid ja audiitorühinguid; käesolev otsus peaks seega hõlmama üksnes Ühendriikide Väärtpaberite ja Börsitehingute Komisjoni pädevust uurida audiitoreid ja audiitorühinguid. Väärtpaberite ja Börsitehingute Komisjon rakendab piisavaid kaitsemeetmeid, millega keelata oma praegustel ja endistel töötajatel avalikustada konfidentsiaalset teavet mis tahes kolmandale isikule või asutusele ning karistada sellise avalikustamise eest. Vastavalt Ameerika Ühendriikide õigusnormidele võib Väärtpaberite ja Börsitehingute Komisjon anda liikmesriikide pädevatele asutustele üle dokumendid, mis on samaväärsed direktiivi 2006/43/EÜ artikli 47 lõikes 1 osutatud dokumentidega ning mis on seotud uurimisega, mida ta võib selliste audiitorite ja audiitorettevõtete suhtes teostada. Sellest lähtuvalt vastab Väärtpaberite ja Börsitehingute Komisjon endiselt nõuetele, mis tuleks tunnistada direktiivi 2006/43/EÜ artikli 47 lõike 1 punkti c kohaldamisel adekvaatseteks.
- (8) Euroopa audiitorite järelevalveasutuste komitee on hinnanud uuesti Ameerika Ühendriikide õigusraamistikku, mis põhineb seadusel „Sarbanes-Oxley Act“, mida ei ole pärast rakendusotsuse (EL) 2016/1156 vastuvõtmist olulisel määral muudetud. Võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 537/2014⁽⁵⁾ artikli 30 lõike 7 punktis c osutatud Euroopa audiitorite järelevalveasutuste komitee tehnilist hinnangut, vastavad Väärtpaberite ja Börsitehingute Komisjoni ning Väärtpaberibörsil Noteeritud Äriühingute Raamatupidamise Järelevalve Nõukogu endiselt nõuetele, mis tuleks tunnistada direktiivi 2006/43/EÜ artikli 47 lõike 1 punkti c kohaldamisel adekvaatseteks.

⁽⁴⁾ Public Law 107–204, 30. juuli 2002, 116 Stat 745.

⁽⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta määrus (EL) nr 537/2014, mis käsitleb avaliku huvi üksuste kohustusliku auditi erinõudeid ning millega tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2005/909/EÜ (ELT L 158, 27.5.2014, lk 77).

- (9) Käesolev otsus ei tohiks mõjutada Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2004/109/EÜ⁽⁶⁾ artikli 25 lõikes 4 osutatud koostöölepinguid.
- (10) Direktiivi 2006/43/EÜ artikli 47 lõike 3 esimese lõigu kohane järeldus kolmanda riigi pädevate asutuste täidetud nõuete adekvaatsuse kohta ei mõjuta ühtki otsust, mille komisjon võib vastavalt kõnealuse direktiivi artikli 46 lõikele 2 vastu võtta kõnealuse kolmanda riigi audiitorite ja auditeerivate üksuste avaliku järelevalve, kvaliteedi-tagamise, uurimiste ja sanktsioonide süsteemide samaväärsuse kohta.
- (11) Mitme liikmesriigi pädevad asutused on kokku leppinud töökorralduse Väärtpaberibörsil Noteeritud Äriühingute Raamatupidamise Järelevalve Nõukoguga vastavalt direktiivi 2006/43/EÜ artikli 47 lõikele 1. Enamikul juhtudel on samuti olemas andmekaitsekokkulepe, mis tugineb määrusele (EL) 2016/679 või siseriiklikule õigusele, mille alus on kõnealuse määrusega kehtetuks tunnistatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 95/46/EÜ⁽⁷⁾.
- (12) Liikmesriikide pädevate asutuste ja Ameerika Ühendriikide pädevate asutuste tehtava auditijärelevalvealase koostöö lõppeesmärk on saavutada vastastikune usaldus üksteise järelevalvesüsteemide vastu. Selle tulemusena peaks vannutatud audiitorite või audiitorühingute käes olevaid auditi tööpabereid või muid dokumente ja kontrolli- või uurimisaruandeid tulevikus üle andma ainult erandjuhul. Vastastikune usaldus põhineks liidu ja Ameerika Ühendriikide audiitorjärelevalvesüsteemide samaväärsusel.
- (13) Rakendusotsuse (EL) 2016/1156/EÜ vastuvõtmise järel on mitme liikmesriigi pädevad asutused ja Ameerika Ühendriikide pädevad asutused korraldanud ühiskontrolle. Mõned liikmesriikide pädevad asutused on rakendanud osalist usaldamist, sealhulgas tehes kvaliteedikontrolli, mida Väärtpaberibörsil Noteeritud Äriühingute Raamatupidamise Järelevalve Nõukogu on teataval määral usaldanud, ja jaotades toimikute kontrolli teatavad prioriteetsed valdkonnad omavahel. Kapitaliturgude toimimiseks on oluline, et liikmesriikide pädevad asutused ja Ameerika Ühendriikide pädevad asutused saaksid head koostööd jätkata pärast 31. juulit 2022, eesmärgiga saavutada vastastikune usaldus üksteise järelevalvesüsteemide vastu. Kuid täieliku usalduse puudumisel ja kuna direktiivi 2006/43/EÜ artikliga 46 ette nähtud erand tugineb vastastikkuse põhimõttele, peaks käesolev otsus olema kohaldatav piiratud aja jooksul.
- (14) Vaatamata ajapiirangule jälgib komisjon, keda abistab Euroopa audiitorite järelevalveasutuste komitee, korrapäraselt turu arengut, järelevalve- ja õigusraamistike arengut ning järelevalvealase koostöö tõhusust ja selle käigus saadud kogemusi. Eelkõige võib komisjon käesoleva otsuse spetsiaalselt läbi vaadata ükskõik millal enne selle kohaldamisperioodi lõppu, kui oluliste muutuste tõttu on vaja käesoleva otsusega antud adekvaatsustunnistust uuesti hinnata. Selline uuesti hindamine võib viia käesoleva otsuse kehtetuks tunnistamiseni.
- (15) Vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1725⁽⁸⁾ artikli 42 lõikele 1 konsulteeriti Euroopa Andmekaitseinspektoriga, kes esitas oma arvamuse 13. mail 2022.
- (16) Käesoleva otsusega ette nähtud meetmed on kooskõlas direktiivi 2006/43/EÜ artikli 48 lõike 1 alusel loodud komitee arvamusega,

⁽⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. detsembri 2004. aasta direktiiv 2004/109/EÜ läbipaistvuse nõuete ühtlustamise kohta teabele, mis kuulub avaldamisele emitentide kohta, kelle väärtpaberid on lubatud reguleeritud turul kauplemisele, ning millega muudetakse direktiivi 2001/34/EÜ (ELT L 390, 31.12.2004, lk 38).

⁽⁷⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiiv 95/46/EÜ üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 281, 23.11.1995, lk 31).

⁽⁸⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1725, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset isikuandmete töötlemisel liidu institutsioonides, organites ja asutustes ning isikuandmete vaba liikumist, ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 45/2001 ja otsus nr 1247/2002/EÜ (ELT L 295, 21.11.2018, lk 39).

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Ameerika Ühendriikide Väärtpaberibörsil Noteeritud Äriühingute Raamatupidamise Järelevalve Nõukogu ja Ameerika Ühendriikide Väärtpaberite ja Börsitehingute Komisjon vastavad nõuetele, mida tuleb direktiivi 2006/43/EÜ artikli 47 lõike 1 punkti c tähenduses käsitada kõnealuse direktiivi artikli 47 lõike 1 kohaste auditi tööpaberite või muude vannutatud audiitorite või audiitorühingute käes olevate dokumentide ja kontrolli- või uurimisaruannete üleandmisel adekvaatsena.

Artikkel 2

1. Kui vannutatud audiitorite või audiitorühingute käes olevad auditi tööpaberid või muud dokumendid on üksnes sellise vannutatud audiitori või audiitorühingu käes, kes on registreeritud mõnes muus liikmesriigis kui grupi audiitor, mille registreerimisliikmesriigis on pädev asutus saanud dokumentide üleandmise taotluse artiklis 1 osutatud asutuselt, antakse kõnealused dokumendid neid taotlenud pädevale asutusele üle ainult juhul, kui esimese liikmesriigi pädev asutus on andnud üleandmiseks sõnaselge nõusoleku.

2. Igasugune liikmesriigi pädeva asutuse ja Ameerika Ühendriikide pädeva asutuse vaheline kahepoolne töökord vastab direktiivi 2006/43/EÜ artiklis 47 sätestatud tingimustele.

Artikkel 3

Käesolevat otsust kohaldatakse alates 1. augustist 2022 kuni 31. juulini 2028.

Artikkel 4

Käesolev otsus on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 22. juuli 2022

Komisjoni nimel
komisjoni liige
Mairead MCGUINNESS